

Felleskomponenter

Samhandlingsarena - Semicolon 2

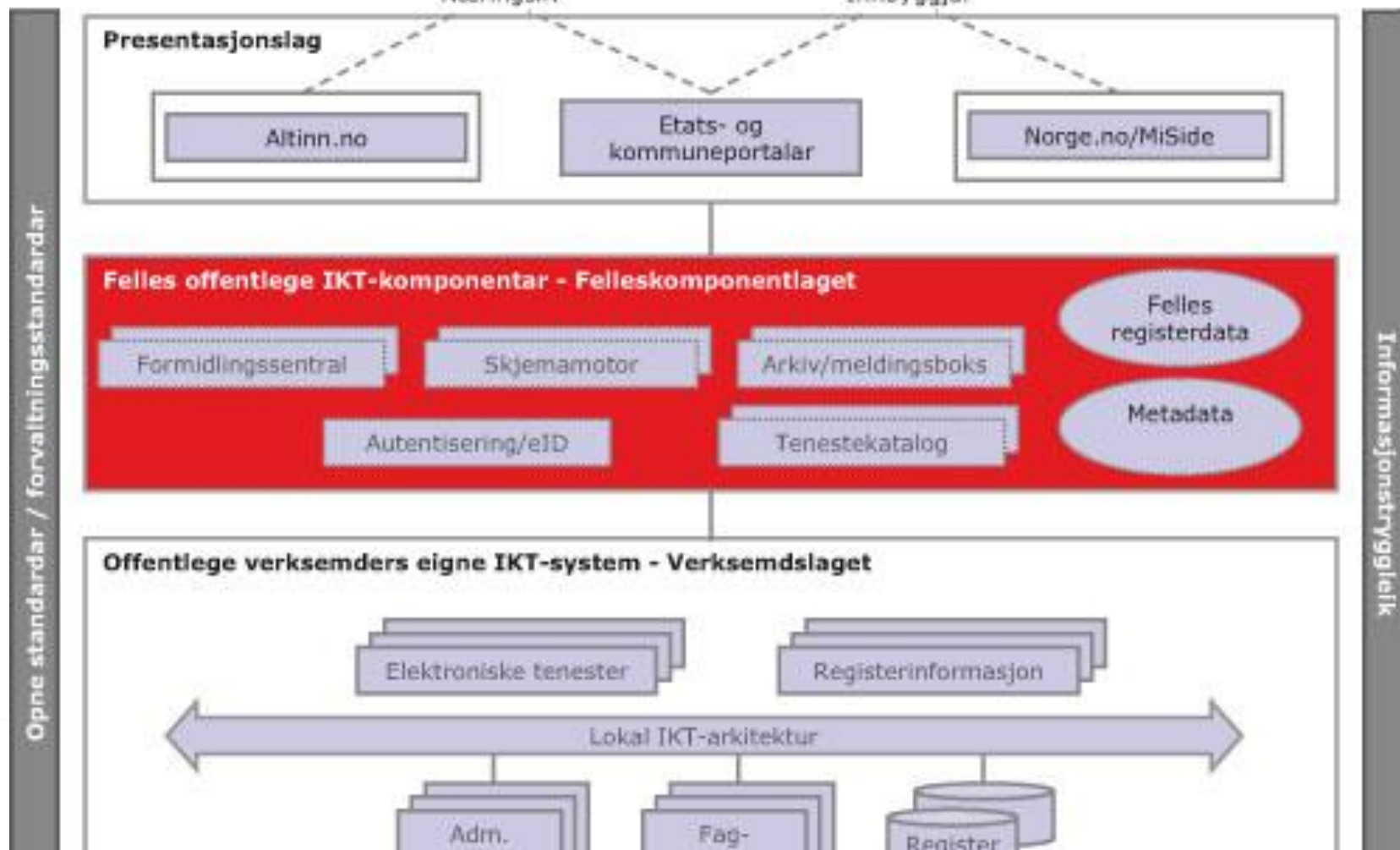
Bjørn Holstad

16.9.2013

Målbildet i st. meld. 17 (2006)

St.meld. nr. 17
(2006–2007)

Eit informasjonssamfunn for alle

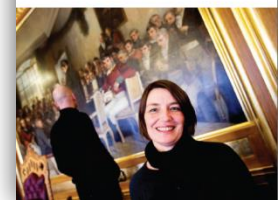
Forslag til fellestjenester og felleskomponenter

- Autentisering (eID) og autorisering
- Samtrafikknave (meldingssentral)
- Skjemamotor
- Offentlig elektronisk postjournal
- Meldingsboks
- Felles registerdataforvaltning
- Felles metadata
- Innkreving av mindre avgifter og gebyr
- Tjenestekatalog
- Kjernejournal

Utfordringer

- Utbredelse
- Organisatorisk kapasitet
- Stabilisering og konsolidering
- Komplexitet
- Ulike mål

St.meld.nr. 19 (2008 – 2009)

- *Statsforvaltninga skal så langt som mogleg bruke elektroniske kanalar i samhandlinga med innbyggjarane og næringslivet.....*
- *Statlege verksemdar skal **utnytte felleskomponentar** og samarbeide i val av tekniske løysingar og elektronisk infrastruktur,*
- *Forvaltninga skal bruke IKT for å effektivisere måten forvaltninga arbeider på. **Vinsten av effektiviseringa skal nyttast til å styrkje tenestetilbodet på prioriterte område.***
- ***Felles IKT-utvikling og -finansiering kan vere eit døme på eit mogleg samordningsområde der vinsten finst, men der det likevel ikkje skjer samordning.** Det er særleg slike situasjonar som er reelle samordningsproblem, og som krev god overordna styring og eventuelt endringar i måten forvaltninga samarbeider på.*

To rapporter fra Difi

Nasjonale felleskomponenter i offentlig sektor

Forslag til hvordan nasjonale felleskomponenter bør styres, forvaltes, finansieres og utvikles

Rapport 2010:17
ISSN 1890-6583

difi Direktoratet for
forvaltning og IKT

Saman om felles mål?

Erfaringar med organisering, styring og finansiering av tverrgående oppgaver

Rapport 2010:18
ISSN 1890-6583

difi Direktoratet for
forvaltning og IKT

Felleskomponenter skal fungere sammen i tjenesteutviklingen

- ▶ Felles ”bygggeklosser” for å kunne utvikle **elektroniske tjenester**.
- ▶ For selvangivelse fungerte dette fint!

altinn
enklere dialog med det offentlige

Nasjonale felleskomponenter

Noen felleskomponenter er mer sentrale enn andre:

- ▶ Har en statlig virksomhet som forvaltningsansvarlig
- ▶ Dekker behov på tvers av mange sektorer og/eller forvaltningsnivå
- ▶ Vil være sentrale komponenter i en rekke elektroniske tjenester
- ▶ Er av stor samfunnsøkonomisk betydning som felles mulighetsrom for elektronisk tjenesteutvikling og gevinstrealisering i virksomhetene

De nasjonale felleskomponentene

- Enhetsregisteret (grunndata om virksomhet)
- Folkeregisteret (grunndata om person)
- Matrikkelen (grunndata om eiendom)

- Altinn (-komponentene)
- Felles infrastruktur for e-ID i offentlig sektor

Dagens situasjon

- Felleskomponenter etablert tilfeldig
- Utnyttet forskjellig
- Forvalter styres ikke i forhold til rollen
- Stor variasjon i måten IT-styringen skjer fra etatsstyrer, men få klare målformuleringer
- Manglende tverrdepartemental samordning / styring
- Ulike finansieringsmodeller og vanskelig å få finansiert fellessatsinger
- Videreutvikling og forvaltning sees ikke i sammenheng

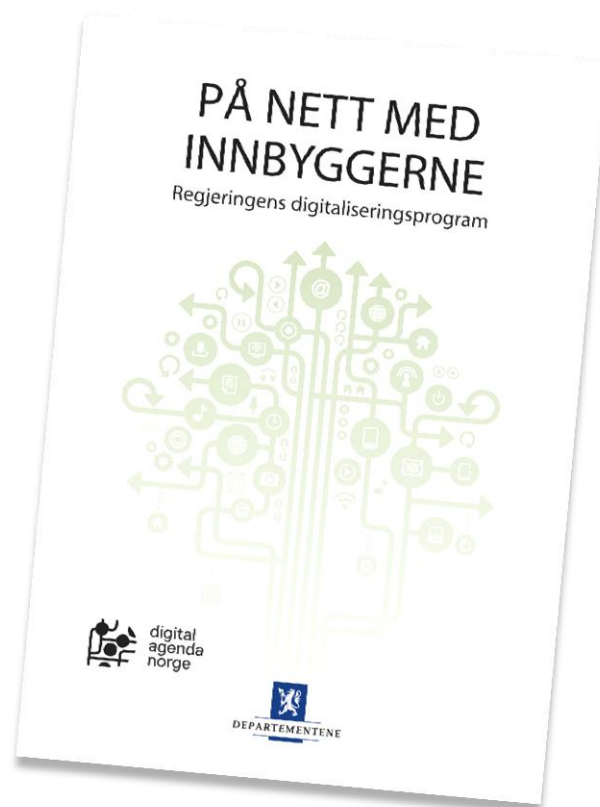
Forslag til styring, forvaltning og finansiering av nasjonale felleskomponenter

Mål- og resultatstyring i linjen legges til grunn

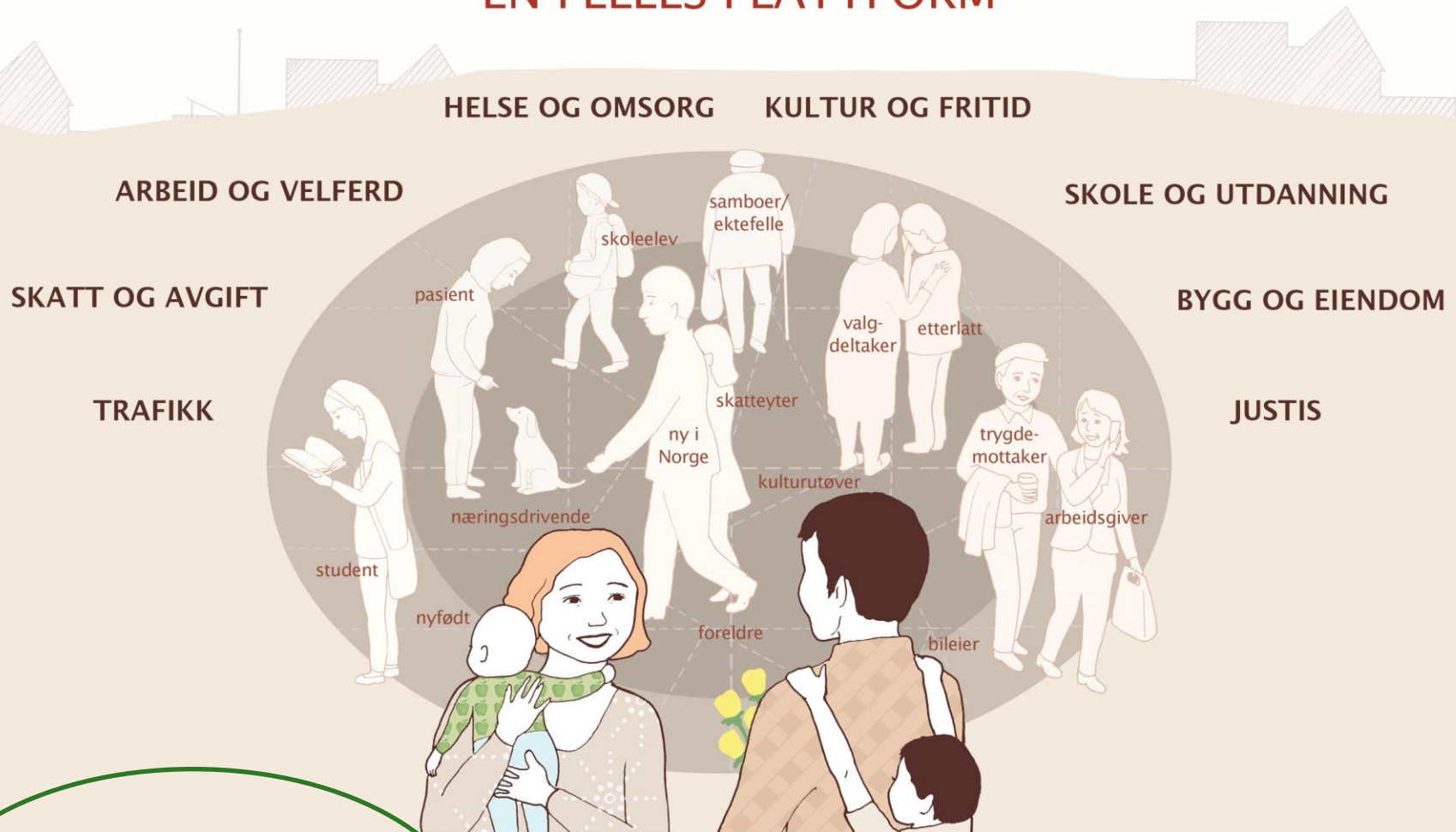
1. Det etableres felles prinsippr/normer for hvordan felleskomponenter skal forvaltes (inkl. tydelig nasjonalt ansvar som felleskomponentforvalter)
2. Finansieringsmodellene skal fremme tjenesteutvikling
3. Nasjonale felleskomponenter sees i sammenheng når utviklingstiltak prioriteres, etablere en felles utvalgsstruktur som er basert på konsensus og som er forpliktende
4. Felles arkitektur for offentlig sektor sees i sammenheng når videreutvikling prioriteres
5. Horisontalt fornyingstrykk og bedre etats- og virksomhetsstyring gjennom kompetanseutvikling og støtteverktøyutvikling

Digitaliseringsprogrammet

- Regjeringens digitaliseringsprogram
- Digital agenda for Norge
- Digitaliseringsrundskrivet

FREMTIDENS DIGITALE TJENESTER ETABLERES PÅ EN FELLES PLATTFORM

Felles tekniske løsninger:

- eID
- digital postkasse
- kontaktinformasjon
- Altinn
- offentlige fellesregistre

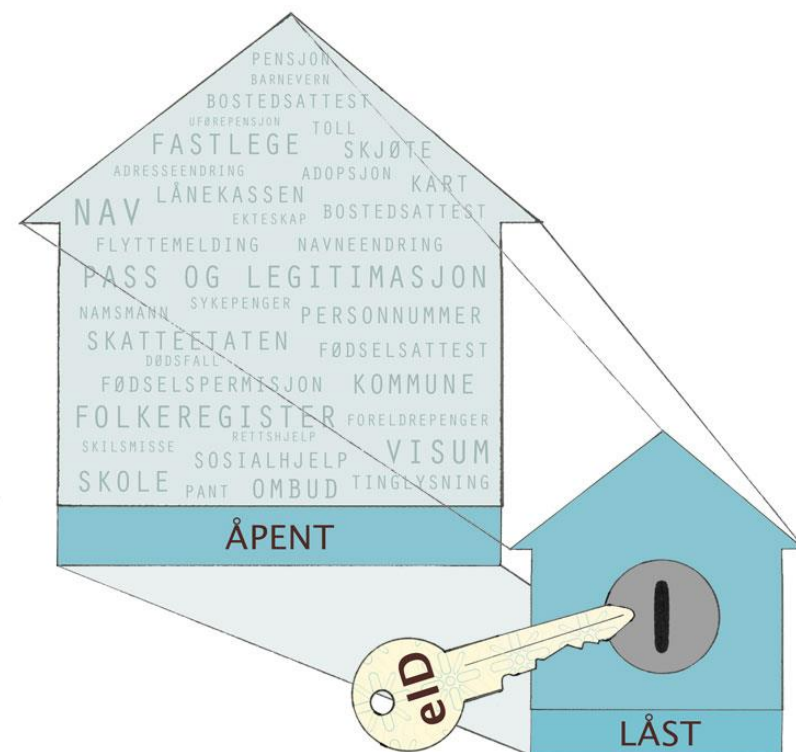
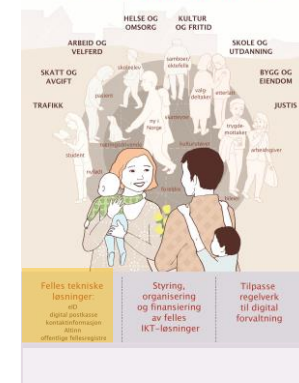
Styring, organisering
og finansiering av felles
IKT-løsninger

Tilpasse regelverk
til digital forvaltning

Sikkerhet , robusthet og personvern

Felles tekniske løsninger

- Felles løsning for eID
- Altinn som teknisk plattform
 - Digital postkasse
 - Kontaktinformasjon ett sted
 - Personer
 - Virksomheter (?)
 - Felles offentlige registre
 - *Folkeregisteret*
 - *Matrikkelen*
 - *Enhetsregisteret*
 - *Reservasjonsregister*

Grunndataregistrenes betydning

- Grunndataregistrene gir autorative kilder for informasjon
- God datakvalitet
- Effektivt

Høy utbredelse av eID på nivå 4

 Velg elektronisk ID:

MinID
Med kode fra SMS eller PIN-kodebrev

>

BankID
Med kodebrikke fra banken din

>

Buypass
Med smartkort og kortleser

>

Commfides
Med USB-pinne

>

[Slik skaffer du deg elektronisk ID](#)

[Kontakt skjema](#) | Tlf: 800 30 300 | [Hjelp til innlogging](#) | [Sikkerhet og personvern](#)

Driftet av Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)

Altinn

- ▶ Motor i digitaliseringsarbeidet
- ▶ Tilbyr sentrale tjenester i den digitale infrastrukturen
- ▶ Innsendings-, samhandlings og meldingstjenestene
- ▶ Store effekter for tjenesteeierne og forenkling for brukerne

Digital post i rute

regjeringen.no Regjeringen Stoltenberg II Departementene

FORNYINGS-, ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENTET

[Bokmål](#) | [Nynorsk](#) | [Sámegiella](#) | [Englis](#)

[Tema A-Å](#) | [Nettstedskart](#) | [Hjelp](#) | [Kontakt](#)

Søk hos Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementene

Søk på hele regjeringen.no

 Utskrift a a a Lytt til tekste

Anbudskonkurranse om digital post til innbyggerne

Anskaffelse av digital postkasse for innbyggerne er lyst ut. Alle innbyggere vil få tilbud om å motta sikker digital post fra forvaltningen i sin selvvalgte, digitale postkasse i løpet av 2014.

Bonusopptjening tillates på innenlandske flyruter

Regjeringen har besluttet å oppheve forskriften fra 2007 som forbyr bonusprogram i innenriks luftfart.

Mer effektiv konkurranselov

Endringer i konkurranseloven skal gjøre håndhevingen mer effektiv både for konkurransemyndighetene og for foretakene.

Alle skal kunne kommunisere digitalt med forvaltningen (Foto: iStockphoto)

Noen utfordringer

- Felleskomponent begrepet
- Forventninger og forutsigbarhet
- Styringsstruktur
- Felles arkitektur på ulike nivå
- Finansiering

Felles IT-arkitektur?

► IT-arkitekturen bare en del av sammenhengen

► Forretningsprosesser

► Organisasjon

► Regelverk

► IT-løsninger

► Nasjonalt

► Sektorvis

► Virksomhet

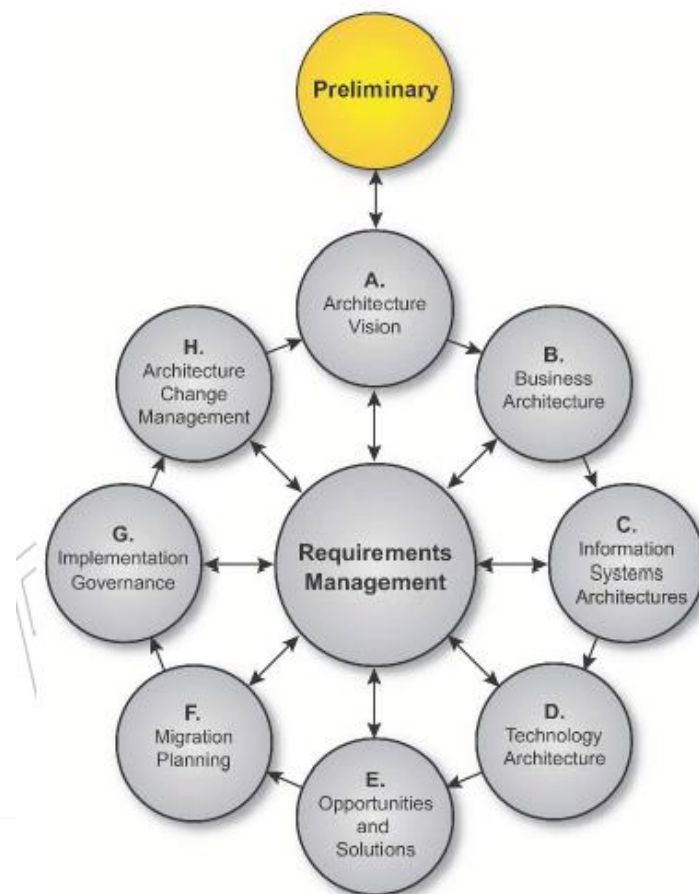

Figure 6-1 Preliminary Phase

Etablere en felles virksomhetsarkitektur når

- ▶ virksomheten er staten....,
- ▶ taktiske beslutninger er politikk,
- ▶ regelverket utarbeides på departementsnivå, og løsningen på direktoratsnivå - samtidig,
- ▶ kravspesifikasjon utarbeides på direktoratsnivå i samråd interessentene,
- ▶ få av interessentene hefter for sine behov og krav,
- ▶ løsningen skal være en nasjonal fellesløsning...

En sentral forutsetning...

- “..An enterprise architecture imposed without appropriate backing is bound to fail. In order to succeed, the enterprise architecture must reflect the needs of the organization...”
- (Togaf V9, The Open Group 2009).

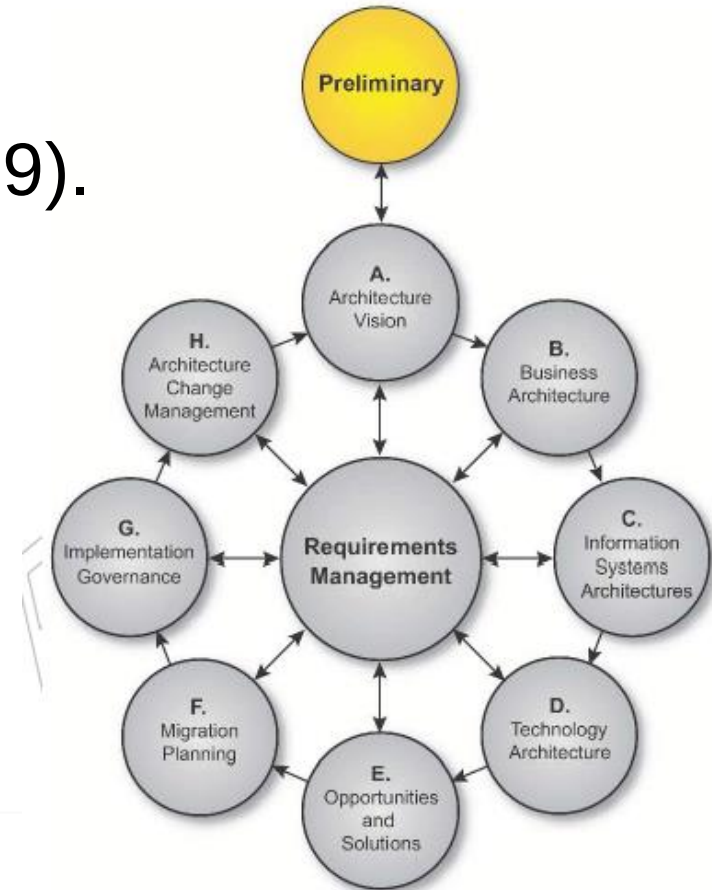

Figure 6-1 Preliminary Phase

Konklusjon 2

- Det er mulig å få nytte av en felles arkitektur i det offentlige forutsatt ...
 - At arkitekturen er godt forankret,
 - at det er etablert styrings og forvaltningsregime,
 - at alle som forvalter fellesløsningene anerkjenner og deltar i arkitekturarbeidet,
 - at det etableres felles standarder for arkitekturarbeidet.

